

SZLAK PIESZY „JEZIOR DRAWSKICH”

Gudowo - Linowo - Kosobudy - Rzęśnia - Darskowo - Gronowo - Ostrowice - Borne - Przytoń - Rydzewo - Olchowiec - Zagozd - Zajezerze - Cianowo - Zbrojewo - Brzeźnica - Woliczno - Mielenko Drawskie - Gudowo

Oznakowany kolorem **zielonym**.

Długość szlaku **80,8 km (okrężny)**.

Numer w ewidencji PTTK – **1313z**.

Szlak przebiega wokół DRAWSKA POMORSKIEGO zachodnią częścią Pojezierza Drawskiego przez wzgórza morenowe, doliny rzeczne, wzdłuż całego ciągu jezior, z których największe – jez. Lubie (Lubieszewskie, pow. 1.439 ha, głęb. 46,2 m, długość 14,1 km) – jest znanym miejscem wypoczynku nad wodą. Przez jezioro to przepływa rzeka Drawa – najbardziej znany w regionie szlak kajakowy im. Ks. Kardynała Karola Wojtyły.

Szlak można pokonać rowerem, ale w miejscach niedostępnych lub trudno dostępnych należy skorzystać z proponowanych w tekście objazdów.

- 0,0 km** Przystanek PKS w GUDOWIE obok szkoły i *neogotyckiego kościoła p.w. św. Barbary (z początku XVII w.) bez prezbiterium,, z wieżą szachulcową, oszalowaną, o konstrukcji słupowej. Wewnątrz barokowy ołtarz główny z 1712 r, przed kościołem lipa drobnolistna i mogiła z końca XIX w o żelaznej płycie nagrobnej w ogrodzeniu, z prawej - grupa trzech lip drobnolistnych.* Stąd wspólnie ze znakami niebieskimi podążamy na południowy-wschód i drogą o nawierzchni asfaltowej opuszczamy GUDOWO.
- 1,9 km** Szlak skręca w lewo w polną drogę prowadzącą w kierunku widocznego lasu. Po drodze mijamy duży betonowy silos.
- 2,3 km** Dochodzimy do południowego brzegu jeziora Linowo (inna nazwa – Chudowo, pow. 37,5 ha) i kierujemy się w prawo nadbrzeżną ścieżką.
- 3,0 km** Na południowo-wschodnim skraju jeziora przy dzikiej plaży odchodzimy drogą polną pod górę. Po 300 m wychodzimy z lasu.
- 3,8 km** Wieś LINOWNO. Na skrzyżowaniu kierujemy się w lewo drogą asfaltową prowadzącą do SULISZEWA. *Stąd w prawo drogą wiejską można dojść – obok zespołu dworsko-parkowego do przystanku PKS (400 m) i neogotyckiego, jednonawowego kościoła z 1860r. Korpus nawy posiada oszkarpowania a szczyty są zwieńczone krenelażem. Całość dopełnia wieża z latarnią wybudowana z boku nawy.*
- 4,1 km** Z drogi asfaltowej skręcamy w prawo i wychodzimy ze wsi na pola.
- 5,4 km** Skrzyżowanie polnych dróg – kierujemy się w lewo.
- 5,8 km** Kolejne skrzyżowanie polnych dróg – idziemy prosto.
- 6,3 km** Mijamy po lewej pojedyncze gospodarstwo rolne.
- 6,9 km** Dochodzimy do drogi LINOWNO – KOSOBUDY i skręcamy w lewo aby po 500 m dotrzeć do zabudowań kolonii KOSOBUDY (KOSOBUDKI). *Od momentu wyjścia na drogę LINOWNO – KOSOBUDY do miejscowości DARSKOWO szlak przebiega wspólnie z żółtym szlakiem rowerowym „Góra Lisica”.*
- 7,9 km** Docieramy do południowego skraju jeziora Chociebądz Wielki (inna nazwa – Kosobudy, pow. 47,5 ha). Mijamy mostek na strumieniu i dalej przez pola kierujemy się w kierunku wsi KOSOBUDY.
- 9,5 km** Wieś KOSOBUDY. Po dojeździe do drogi asfaltowej skręcamy w prawo a następnie po 200 m w lewo. We wsi godny obejrzenia jest *dwór z pocz. XXw. Za nim park naturalistyczny z XIX w. Z drzewami rodzimymi, także aleja dębów stożkowych. W centrum wsi neoromański kościół p.w. św. Józefa z 1891 r. wybudowany z kamieni polnych z sygnaturką w szczycie zachodnim.*

- 10,9 km Mijamy przejazd kolejowy przy przystanku RZEŚNICA (linia DRAWSKO POM. – ZŁOCIENIEC). Za przejazdem mijamy Zakład Ceramiki Budowlanej „Zieleniec”
- 11,2 km Przy sklepie przecinamy szosę DRAWSKO POM. – ZŁOCIENIEC, mijamy po prawej kopalnię gliny i za zakrętem schodzimy w dolinę rzeki Drawy.
- 12,0 km Przechodzimy przez rzekę betonowym mostem i dalej wśród pól klonową aleją do pierwszych zabudowań DARSKOWA.
- 13,7 km Skrzyżowanie w centrum DARSKOWA przy przystanku PKS (połączenie ze ZŁOCIENCEM). Po lewej widoczny *barokowy kościół p.w. św. Piotra i Pawła z 1788r., jednonawowy z wieżą dwukondygnacyjną, przykrytą hełmem dzwonowatym z iglicą. W otoczeniu kościoła lipa drobnolistna i 2 klony pospolite. Przed wejściem 2 mogiły z lat 1807 – 1880 otoczone płotkiem żeliwnym, na pierwszej z podwójnym grobem żeliwny krucyfiks. Naprzeciw kościoła – za parkiem krajobrazowym z XVIII w. ogrodzonym kamiennym murem z głazów polnych, znajduje się okazały pałac z 1780r. Obecnie mieści się tu Dom Pomocy Społecznej. Warto zboczyć ze szlaku w prawo i za budynkiem klubo-kawiarni przy osiedlu PGR jeszcze raz w prawo. Tu na wzgórzu z wiekowymi drzewami mieścił się dawny cmentarz z grobowcem właścicieli pałacu von Doeberitz (epitafium jednego z rodu z 1788 znajduje się w miejscowym kościele). Na szczyt wzniesienia wiedzie alejka klonowa – do pomnikowego głazu narzutowego. Za nim pozostałości z grobowca – głaz z nazwiskiem rodu i daty 1333, 1470, 1783, 1806.* Od przystanku PKS idziemy prosto polną drogą wysadzaną okazałymi drzewami.
- 14,6 km Drogą na wprost wchodzimy do lasu. Droga wiedzie prosto na północ.
- 16,1 km Na skrzyżowaniu leśnych dróg idziemy prosto.
- 17,4 km Kolejne duże skrzyżowanie leśnych dróg – idziemy na wprost.
- 17,9 km Na skraju lasu wychodzimy na dochodzącą z prawej strony szosę asfaltową ZŁOCIENIEC – OSTROWICE – udajemy się w lewo.
- 20,1 km Wieś GRONOWO. Mijamy z lewej *kościół p.w. Wniebowzięcia Pana Jezusa z przełomu XVII/XVIII w. Jest to budowla salowa o konstrukcji szachulcowej wypełnionej cegłą i gliną z drewnianą wieżą przykrytą hełmem piramidalno-cebulastym.* Za kościołem droga przechodzi przez most na rzece Rakon (Rakowa) przy fundamentach dawnej elektrowni wodnej. Przechodzimy obok ruin zabytkowych chałup i niszczonej obory z 1890r. Za wsią szosa skręca w prawo przy przydrożnym krucyfiksie.
- 22,3 km Wchodzimy do lasu i wędrujemy drogą asfaltową prosto w kierunku OSTROWIC. Po wyjściu z lasu docieramy do pierwszych malowniczo położonych zabudowań koloni OSTROWICE.
- 24,0 km Przy domu znajdującym się po prawej stronie przy samej drodze skręcamy w lewo w polną drogę wiodącą pomiędzy zabudowaniami koloni.
- 24,8 km Docieramy nad brzeg jeziora Ostrowiec. Szlak prowadzi dalej drogą wzdłuż wschodniego brzegu jeziora, a następnie wydostaje się na łąki położone w dolinie rzeki Kokny. Na prawo rozpościera się ładny widok na dużą wieś OSTROWICE.
- 26,1 km Przy cmentarzu, który otoczony jest okazałymi świerkami dochodzimy do asfaltowej drogi DRAWSKO POM. – POŁCZYN ZDR. i skręcamy w lewo.
- 28,4 km Wędrując drogą asfaltową docieramy do wsi BORNE. Po prawej stronie mijamy przystanek PKS a po lewej *interesujący choć zaniedbany park krajobrazowo-romantyczny z I poł. XIX w. Rosną tu m.in. dęby piramidalne, a dąb szypułkowy na skraju parku liczy 540 cm w obwodzie.*
- 28,9 km W centrum wsi przy skrzyżowaniu z przydrożnym krzyżem widzimy *neoromański kościół z półkolistą absydą i sygnaturką, wybudowany z kamieni w końcu XIX w.* Za kościołem mijamy sklep spożywczy, z prawej bocznie gniazdo a następnie zabytkowy neoklasycystyczny dom z przełomu XIX i XX w.

- 29,3 km Na zakręcie schodzimy z szosy prosto w żuźlową drogę prowadzącą polami do pojedynczej zagrody. Nie dochodząc do niej na rozwidleniu kierujemy się w prawo. Za jakiś czas mijamy kolejne dwa gospodarstwa.
- 30,7 km Po prawej stronie mijamy jezioro Niecino i położone nad nim zabudowania letniskowe. Dalej podążamy przez zagajniki i nieużytki mijając kolejno drewniany krzyż, pomnikowy dąb oraz widoczny z lewej przez pola głąz narzutowy.
- 31,6 km Mijamy okazały pomnikowych rozmiarów kasztanowiec.
- 32,6 km Wychodzimy na brukowaną drogę prowadzącą z PRZYTONIA do KARPNA i skręcamy w lewo. Po 100 m zaczyna się wieś PRZYTOŃ.
- 32,9 km W centrum wsi docieramy do skrzyżowania z asfaltową drogą. Po prawej stronie mamy neoklasycystyczny dwór z 1897. Idąc dalej cały czas prosto mijamy zabudowania dawnego PGR i za nimi północny skraj jeziora Wielkie Dąbie.
- 34,1 km Z asfaltu skręcamy w prawo w brukowaną drogę prowadzącą do osady TĘCZYN. Idąc przez pola po prawej stronie rozciąga się ładny widok na jezioro Przytonko.
- 35,1 km Dochodząc do osady TĘCZYN na jej skraju mijamy gospodarstwo agroturystyczne. Dalej idziemy przez pola i nieużytki gęsto porastane przez kępy zarośli.
- 36,6 km Skrzyżowanie polnych dróg, na którym skręcamy pod ostrym kątem w lewo.
- 37,6 km Kolejne skrzyżowanie polnych dróg – udajemy się w prawo.
- 38,9 km Przy zabudowaniach koloni RYDZEWO wychodzimy na brukowaną drogę i kierujemy się w lewo. Mijamy zabudowania koloni i rosnące obok siebie dwie okazałe topole. Wędrujemy polną a następnie brukowaną drogą.
- 39,9 km W RYDZEWIE przy dawnych magazynach GS-u wychodzimy na drogę asfaltową DRAWSKO POM. – ŚWIDWIN i skręcamy w lewo. Mijamy po prawej stronie pocztę, następnie zakład produkcji elementów drewnianych a po lewej stronie sklep spożywczy.
- 40,5 km Na skrzyżowaniu przy przystanku PKS skręcamy w prawo. **Po lewej stronie na wzniesieniu zabytkowy kościół murowany z kamienia, jednonawowy, początkowo z XV w., przebudowany około 1785r. Z tego okresu pochodzi wieża o konstrukcji szachulcowej z zegarem i hełmem dzwonowym.**
- 40,7 km Przy budynku ośrodka zdrowia szosa skręca w prawo, natomiast szlak prowadzi dalej brukiem, następnie polną drogą skręcającą przy północnym skraju jeziora Rydzewo (pow. 42,5 ha) na południe.
- 42,1 km Przez skrzyżowanie dróg w polu podążamy prosto. Idziemy przez pola a następnie przecinamy zagajnik.
- 43,0 km Przy samotnie stojącym gospodarstwie osady ŻÓLCIN dochodzimy do polnej drogi i skręcamy w prawo.
- 43,6 km Po minięciu bardzo ładnego gospodarstwa na skrzyżowaniu kierujemy się w prawo. Idąc dalej przez pola i zagajniki po 400 m przechodzimy przez skrzyżowanie na wprost.
- 45,1 km Wychodzimy na asfaltową drogę, skręcamy w prawo i przez most na strumyku dochodzimy do wyludniającej się osady OLCHOWIEC.
- 45,7 km Na skraju osady – przy ceglanej wieży transformatora – skręcamy w lewo. Stad 100 m dalej po prawej murowany dwór z końca XIX w.
- 47,3 km Po wyjściu z lasu dochodzimy do skrzyżowania z okazałym dębem. Szlak wiedzie dalej prosto w kierunku zabudowań wsi ZAGOZD, przechodzi przez mostek na strumieniu i obok stadniny koni.
- 48,9 km Dochodzimy do skrzyżowania z przydrożnym krzyżem. Podążamy dalej drogą asfaltową mijając z rzadka rozrzucone gospodarstwa. Mijamy zabytkową chałupę szachulcową z poł. XIX w., następnie po lewej na wzniesieniu murowany wiatrak typu holenderskiego (bez skrzydeł, z uszkodzoną wieżyczką).
- 51,2 km Dochodzimy do szosy DRAWSKO POM. – ŁOBEZ przy przystanku PKS ZAGOZD i skręcamy w prawo. Po pewnym czasie idąc asfaltem przez pola docieramy do ZAJEZIERZA.

- 52,2 km Na skrzyżowaniu za sklepem, przy kapliczce z figurą NMP skręcamy w lewo w żuźlową drogę. *Stąd w odległości 100 m widoczny jednonawowy kościół bez wieży, murowany z kamienia polnego. Wokół kościoła cmentarz wiejski. Za kościołem wolno stojąca dzwonnica. Idziemy drogą dojazdową do Ośrodka Szkolno - Wychowawczego mieszczącego się w trzykondygnacyjnym pałacu ze skrzydlami bocznymi, których szczyty wieńczą tympanony. Otwory okienne zdobią opaski ze zwornikami. Wokół pałacu zabytkowy park.*
- 52,4 km Przed bramą pałacu skręcamy w prawo, a następnie po 150 m w lewo w bukową aleję. Za parkiem po lewej otwiera się ładny widok na jezioro Nowe Zajezerze. Szlak wiedzie przez pola wchodząc następnie do lasu.
- 54,7 km Skrzyżowanie w lesie – idziemy w lewo, po opuszczeniu lasu idziemy przez pola aleją z przepięknymi okazami buków.
- 55,5 km Osada CIANOWO. Przed osadą niewielkie jeziorko Cianowo Małe. Mijamy po lewej zabytkowy dom z 1908r. i przed parkiem krajobrazowym (bukowo-dębowy m.in. buk o obwodzie 460 cm i 2 dęby szypułkowe o obwodzie pow. 400 cm) skręcamy w lewo w brukowaną drogą. *Z tego miejsca udając się w prawo dojdziemy do jeziora Cianowo Duże. Na wzniesieniu nad jeziorem – w otoczeniu drzew – znajduje się modernistyczny dwór z początków XX w., do niedawna ośrodek wypoczynkowy Słupskich Fabryk Mebli, obecnie własność prywatna.*
- 56,0 km Dochodzimy do brukowanej drogi ZAJEZIERZE – KUMKI i kierujemy się w prawo. Idziemy przez pola a następnie skrajem lasu bukowego.
- 57,3 km W lesie z bruku schodzimy w prawo w polną drogę.
- 58,2 km Dochodzimy do pierwszych zabudowań osady ZBROJEWO. Mieści się tu Gospodarstwo Agroturystyczne. Za gospodarstwem skręcamy w lewo.
- 58,6 km Przechodząc obok kolejnych zabudowań na rozwidleniu dróg skręcamy w prawo mając po prawej szpaler modrzewiowy.
- 59,0 km Przecinamy skrzyżowanie z przydrożnym krzyżem i kierujemy się w stronę widocznej ściany lasu.
- 59,3 km Wchodzimy do lasu na wprost.
- 59,6 km W lesie na skrzyżowaniu idziemy w prawo i po 300 m na kolejnym skrzyżowaniu skręcamy w lewo.
- 60,5 km Kolejne rozwidlenie – idziemy prosto i zaraz przed mostkiem skręcamy w lewo w drogę łączącą wsie BRZEŹNIAK I BRZEŹNICE.
- 61,4 km Cały czas idąc przez tereny leśne dochodzimy do skrzyżowania z drogą łączącą KUMKI i BRZEŹNICE. Szlak wiedzie w kierunku południowo-wschodnim i wprowadza nas na skraj polany przy murowanej kapliczce przydrożnej NMP.
- 62,8 km Przechodząc pod wiaduktem kolejowym docieramy do pustoszejącej osady BRZEŹNICA. Po prawej na wzniesieniu ruiny zabytkowego kościoła. Skręcamy w lewo idąc obok zniszczonych zabudowań popegeerowskich.
- 63,3 km 200 m za ostatnimi zabudowaniami na rozwidleniu kierujemy się przez pola w prawo. Po pewnym czasie wchodzimy do lasu mając po prawej głęboko wciętą dolinę rzeczą Brzeźnickiej Węgorzy.
- 65,0 km Na końcu zejścia do mostku na rzece skręcamy w lewo i po 50 m znowu w lewo. Skrajem doliny podążamy na południowy-wschód.
- 66,0 km Z wysokiej skarpy piękny widok na rzekę Brzeźnicką Węgorzę przypominającą tutaj swym wartkim nurtem górski potok.
- 67,6 km Mijając po prawej niewielkie jezioro Wierzno osiągamy szosę DRAWSKO POM. – CHOCIWEL i skręcamy w prawo.
- 67,9 km Z asfaltu skręcamy w lewo nad północny skraj jeziora Czaple Małe. Tutaj wspaniałe miejsce na obozowisko. Odchodzimy od jeziora przez las pod górę w kierunku wschodnim.

- 69,3 km Wieś WOLICZNO. *Podążamy przez wieś mijając po lewej stronie kościół bez wieży p.w. Imienia Maryji z XVIII w. o konstrukcji szachulcowej wypełnionej cegłą. Naprzeciw zabudowania byłego PGR – dwór zbudowany w końcu XIX w. na planie litery L w otoczeniu parku krajobrazowego. Rosną tu głównie dęby i buki, a z ciekawszych okazów dąb stożkowy (360 cm) i buk odmiany purpurowej (410 cm). W południowej części parku zachowało się 5 kamieni nagrobnych z cmentarza dawnych właścicieli.*
- 69,6 km W środku wsi na rozwidleniu kierujemy się w prawo. Wędrujemy obok stawu, następnie za oborą ponownie idziemy w prawo, opuszczamy wieś polną drogą mając przed sobą hałdy Kopalni Kruszyw Mineralnych.
- 70,2 km Przy zwirowni skręcamy w prawo w polną drogę i 350 m dalej skręcamy w lewo. Szlak prowadzi teraz przez pola. Po lewej widoczne kolejne hałdy kopalni kruszyw.
- 72,3 km Dochodzimy do kolonii MIELENKA DRAWSKIEGO i przy przystanku PKS przecinamy szosę DRAWSKO POM. – OLESZNO i idziemy dalej prosto asfaltową drogą.
- 73,5 km Wieś MIELENKO DRAWSKIE. *Przechodząc przez mostek docieramy do jednonawowego kościoła o konstrukcji szachulcowej z 1662r. P.w. Królowej Polski. Wieża kościoła posiada również konstrukcję szachulcową, a przykryta jest hełmem cebulastym z szalowanym bębniem. Przez wieś idziemy prosto. Za kościołem skręcając w prawo dojdziemy do wybudowanego w 1920 r. trzykondygnacyjnego pałacu z kwadratową wieżą zwieńczoną hełmem cebulasto-ostrosłupowym. Obecnie mieści się tu Ośrodek Szkolno – Wychowawczy OHP. Za pałacem park krajobrazowy z ciekawymi okazami drzew, m.in. jedlicą Douglasa, dębem czerwonym (400 cm), klonem srebrzystym i bukami odmiany purpurowej (350 cm).*
- 73,9 km Obok sklepu spożywczo-przemysłowego docieramy do szosy DRAWSKO POM. – KALISZ POM. i przecinamy ją na wprost. Teraz idziemy wśród pól mając po lewej stronie wyrobiska i hałdy piasku Kopalni Kruszyw Mineralnych.
- 74,8 km Przechodzimy przez most betonowy na rzece Drawie. Przy moście doskonałe miejsce na dłuższy odpoczynek. Dalej idziemy przez las mając po prawej meandrującą rzekę Drawę a następnie wychodzimy na pola.
- 75,9 km Na łuku drogi skręcamy w prawo i zarastającą drogą wzdłuż rowu melioracyjnego docieramy do ogrodzenia samotnie stojącego domu i przed nim skręcamy w lewo.
- 76,8 km Leśną drogą docieramy do brzegu jeziora Lubie. Brzegiem jeziora obchodzimy zalesiony półwysep.
- 78,3 km Za lasem oddalamy się od jeziora i wędrując polną drogą osiągamy wzniesienie, skąd rozciąga się ładny widok na jezioro i okolice.
- 79,4 km Z lewej strony dochodzi polna droga. Przed nami widok na ośrodki wypoczynkowe ulokowane nad jeziorem. Dochodzimy do drogi MIELENKO – GUDOWO i skręcamy w nią w prawo.
- 79,8 km Osiągamy wieś GUDOWO. Przy bramie ośrodka wczasowego RELAX skręcamy w lewo.
- 80,2 km Po dojeździe do szosy DRAWSKO POM. – LUBIESZEWO idziemy w prawo w kierunku centrum wsi. W tym miejscu dochodzą znaki szlaku niebieskiego.
- 80,8 km W centrum miejscowości przy przystanku PKS naprzeciwko szkoły podstawowej kończymy wędrowkę.